

Přednáška - Suhotra Swami

Nama Hatta seminář, Praha 10.7.1996

Téma: Jóga

Na pár dní jsem navštívil Prahu, takže bych chvíli mluvil o vědomí Kṛṣṇy, které je procesem *yogy*. Myslím, že všichni co jste tady, i ti co jsou tu poprvé, jste slyšeli slovo *yoga*. Mnoho lidí, když slyší toto slovo, tak si myslí, že to je nějaká indická gymnastika. I když *āsany* (cvičení) jsou aspektem disciplíny *yogy*, tak nejsou ve skutečnosti to, co *yoga* znamená. Slovo *yoga* má spojení v mnoha jazycích. Kolik z vás tady mluví anglicky? Mluví tu někdo německy? Ti, kdo mluví anglicky, znají slovo *yoke*, což je v češtině jho. To je to, čím se kůň přiváže k vozu. V němčině to je *joch*. To je velice podobné – *yoga*, *yoke*, *joch*. Všechny mají podobný význam – spojit. *Yogový* systém je velice starý systém jak spojit individuální vědomí s Nejvyšším Vědomím. Můžete se zeptat: „Proč by chtěl někdo spojit individuální vědomí s Nejvyšším Vědomím?“ Protože když to uděláme, tak zrealizujeme úplný smysl vědomí. Všichni jsme při vědomí. Kdyby jste nebyli při vědomí, nebyli byste tady. Vědomí je vlastně prvním principem všeho.

Je to legrační, když potkám lidi, kteří o sobě říkají, že jsou materialisté nebo fyzikalisté a říkají, že vědomí je produktem materiálních kombinací. „Nejdřív musí být hmota a ta se v nějaké původní omáčce smíchá a po mnoha milionech let z toho vyleze nějaká bublina a je nějak při vědomí.“ Já se vždy těch lidí ptám: „Odkud tohle máte?“ Oni nikdy neodpoví, že to získali od hmoty, protože tento nápad také vznikl v jejich vědomí. Takže základem našeho života je vědomí. Podle dávné indické duchovní tradice jsme se nedostali ani k povrchu toho vědomí. To čemu říkáme obyčejné vědomí, toho jsme si vědomí ve dvou věcech. Jednomu se říká *pratyakṣa* a druhému *anumāna*. To může znít jako velice exotické výrazy, ale v západním myšlení a jazycích mají tyto dva výrazy ekvivalenty. *Pratyakṣa* znamená smyslové vnímání a *anumāna* znamená mentální spekulace. Naše vědomí je jimi většinou velice zaneprázdněno. Z těchto dvou potom vytváříme mnoho filozofií. V západním světě jsou dvě základní filozofie. Z nich je samozřejmě mnoho odvětví a ty dvě se různými způsoby míchají. Jenom abychom si dali obecný pohled na ně, budeme hovořit o dvou školách. Jedna je škola *pratyakṣi*, smyslového vnímání. V západním jazyce má takové vzletné jméno – empirismus. To přichází z řeckého slova *empiera*, což znamená zkušenost. Empirici říkají, že realita je to, co můžeme vnímat svými smysly. To se hodně líbí vědcům. To je základní princip, na kterém operují. Říkají, že realita je to, co můžeme vidět, slyšet, ochutnat, čichat a cítit. Tyto schopnosti můžeme samozřejmě rozšířit teleskopem nebo nějakými elektronickými zařízeními, ale nakonec to zase přijde k tomu, co můžeme vnímat smysly. Jsou lidé, kteří trvají na tom, že toto je pravda, to je absolutní. Ale jak to mohou říci? Protože jestliže řekneme, že realita je jenom to, co zakoušíme, tak to je výrok také o něčem, co je mimo naší zkušenost. Protože tím říkáte, že není nic mimo vaší zkušenost. „Neexistuje jiná realita mimo mojí zkušenost.“ Ale jak to může empirista říct? Protože podle tohoto systému nemůžete jít mimo svojí zkušenost. Skončí to tak nějak jako když se osoba zamkne ve své místnosti a říká: „Tato moje místnost je realita a není nic za touto zdí.“ Řekl bych, že to není moc dobrá pozice.

Potom jsou racionalisté, jak se jim říká v západním jazyce a ti se snaží veškerou realitu zakládat na mentální úrovni. Kdykoliv a o čemkoliv hovoří, hovoří jen o ideálech těch věcí. Když mluví o světě, tak mluví o své představě světa. Když mluví o životě, je to jenom jejich pojetí života. A to vede k dalším problémům. Je tolik lidí a tolik myslí, tolik nápadů. Co to znamená? Znamená to snad, že realita je to, co si kdokoliv myslí? Že je každý z nás ve svém malém vesmíru? Je pravda nakonec jenom to, co já si myslím? Ale ty máš také svůj názor na pravdu, tak jak to dáme dohromady? To byl ve filozofii problém po tisíce let. Velmi se mi líbil rozhovor mezi jedním ze starých řeckých filozofů, který se jmenoval Sokrates, možná jste slyšeli jeho jméno, a Pythagorem, který byl jeho oponentem. Pythagoras byl tím, čemu se dnes říká relativista. Říkal, že pravda je cokoli, co si myslíš. Jinými slovy: „To co já si myslím, je realita. To co si myslíš ty, je také realita, i když si myslíš něco jiného.“ Pythagoras diskutoval se Sokratem. Sokrates říkal Pythagorovi: „Tvoje filozofie je, že cokoli, co já si myslím, je pravda. Není to tak?“ Pythagoras řekl: „Ano Sokrate, ty jsi to plně pochopil. To je to, co si myslím.“ Potom Sokrates řekl: „Pythagore, já si myslím, že se mýlíš.“ A Pythagoras neměl odpověď. Takto dopadneme na mentální úrovni - ve velké zmatenosti. Dnešní svět se pohybuje mezi těmito dvěma úrovněmi. To co já vnímám smysly nebo to co já si myslím, je pravda a to co si myslíš ty, je pravda a to co si myslíme my všichni, je pravda. To je omezené vědomí.

Ale z dávných védských textů Indie se dozvídáme, že existují další dveře, skrze které vědomí může jít a těmito dveřmi je osvobození. Jsou to dveře *śabda-brahmanu* neboli dveře duchovního zvuku. Ve skutečnosti si je každý vědomí síly zvuku. Jako teď něco říkám a vy tomu rozumíte. Každý z nás každý den komunikuje s druhými prostřednictvím slov. Přemýšleli jste někdy nad tím, jak to funguje? Přemýšleli jste někdy o tom, jak určitý zvuk, který přijde do našeho ucha zapříčiní, že něco pochopíme? Nebo když vidíme pár slov napsaných na papíře, tak najednou něco pochopíme a možná na to nepřestaneme nikdy myslet. Je to velká záhada. Četl jsem jednou o velkém filozofovi z dvacátého století z Ameriky. Psal o velkém problému významu. Bylo velmi zajímavé pozorovat, jak se pohybuje jenom v kružích. Na jednom místě ve své knize říkal: „Co je význam? Význam je jenom nějaká myšlenka. A co jsou myšlenky?“ Potom říkal: „Čím méně o tom budeme mluvit, tím lépe. Ve vědě není místo pro myšlenky.“ Nemohl odpovědět ani na otázku, proč slova mají význam. Když jsem hledal a studoval různé filozofy, tak nikdo z nich nemá

odpověď na tuto otázku. Ale z védských textů se dozvídáme, že *śabda* neboli zvuk je původně duchovní. V běžném životě nemusíme být duchovní lidé, ale používáme zvuk pro naše běžné účely. Když jdeme po Praze, vidíme tolik různých barů, kam lidé chodí pít. Dají peníze na pult a řeknou: „Dejte mi pivo.“ Tato vibrace přeneše nějaký význam barmanovi a on té osobě dá pivo. Takto používáme zvuk pro naše běžné denní činnosti. Když budeme přemýšlet o té záhadné síle slov, která je opravdu velice úžasná - podle Véd zjišťujeme, že tato slova mohou být použita duchovním způsobem - tak místo toho, aby tento zvuk poutal naše vědomí k něčemu materiálnímu jako je pivo a podobně, tak tato vibrace osvobodí naše vědomí od zrození, nemoci, stárí a smrti.

Bhagavad-gītā říká: *janma-mṛtyu-jarā-vyādhī duḥkha-doṣānudarśanam*. Když se někdo dívá na život realisticky, tak uvidí, že náš život a naše tělo je v základě vytvořeno ze čtyř věcí: ze zrození, stárí, nemoci a smrti. To celé si trochu pocukrujeme. Říkáme tomu štěstí, ale této radosti přijde konec dříve než si přejeme. Posláním lidského života je najít osvobození z tohoto vězení. Je to jako cela se čtyřmi zdmi: jednou zdí je zrození, druhou je stárí, třetí jsou nemoci a čtvrtou je smrt. Těmi dvěma způsoby, o kterých jsem se již zmínil - smyslové vnímání a mentální spekulace - nenajdeme cestu ven. Protože vědomí podle nich funguje pouze v rámci těch čtyřech zdí. Ale díky duchovnímu zvuku *śabda-brahma* může vědomí proniknout skrze ty zdi. Zvuk je velice mocný. Například, když poletí tryskové letadlo velice rychle nízko nad Prahou, tak ten zvuk rozbije okna. Jenom zvuk. Určitý druh zvuku vás může udělat šťastnými nebo nešťastnými, může vás přivést k sentimentům nebo vás rozzlobit. Zvuk nás přivádí k různým emocím. A to je jen materiální použití zvuku.

Vědomí Kṛṣṇy, jak už jsem řekl, je *yogový* systém, ale není to *yoga* nějakých gymnastických cviků, ale je to *yoga* zvuku. Je to *yoga*, kdy svoje vědomí naladíme k věčnému duchovnímu zvuku. Když máme rádio, můžeme ho naladit na různé kanály a lidé ho ladí podle toho, jaký mají vkus. Někteří lidé mají rádi klasickou hudbu, takže mají rádio naladěné na nějakou stanici, která hraje vážnou hudbu 24 hodin denně. Někteří lidé mají rádi starý rock'n'roll z šedesátých let, Beatles, Rolling Stones, The Doors. Mají rádio naladěné na stanici, která to hraje 24 hodin denně. Někteří lidé mají rádi nejnovější hudbu, avantgarda jak tomu říkají. V Německu je jedna skupina, která se jmenuje Einstürzende Neubauten (Zbořená novostavby), ti používají různé konstrukční nástroje jako zbjíčku a kladivo. Když mají koncert, tak pódium je vytvořeno z cihel a oni jenom přijdou, rozbíjejí cihly a potom je rozbíjí na kousky tím kladivem a lidé tleskají. Jsou lidé, kteří mají rádi tento druh hudby a mají rádio naladěné na tuto stanici.

Stejně tak naše vědomí, naše mysl, je něco jako rádiový přijímač. Podle naší chuti je naše vědomí naladěno na určitou vibraci, na které přijímáme veškeré zvuky. A nejen zvuky, ale třeba i myšlenkové vlny. Existuje i duchovní vibrace. Ve vědomí Kṛṣṇy máme proces, který se nazývá *bhakti-yoga* a tím naladíme naše vědomí na duchovní zvuk (*śabda*) a to nám otevírá vyšší realitu, která se v sanskrtu nazývá *sac-cid-ānanda*. *Sat* znamená věčnost, *cit* znamená úplné poznání a *ānanda* znamená nekonečná blaženost. Na začátku jsem hovořil o tom, že se dotýkáme jenom povrchu našeho vědomí. Každý touží ve svém vědomí po těchto třech věcech. Po věčnosti - nikdo nechce zemřít a nikdo nechce zestárnout. Každý by chtěl žít navždy. Nezáleží jestli jsme zbožní nebo ateisté, každý řekne, že by chtěl žít navždy. Je to přirozená touha, protože to je přirozený stav našeho vědomí nebo naší duše, to je věčné. Ale toto vědomí se přemísťuje z těla do těla život za životem, dokonce už v tomto životě. To je řečeno i v *Bhagavad-gītě*, že dokonce už v tomto životě procházíme různými těly. V jednu chvíli jsme malé děti, potom vyrosteme a zestárneme. To všechno jsou změny těla. Jsou to vlastně úplné změny těla. Západní věda také potvrzuje, že dochází k neustálé výměně hmoty. Každý den přijímáme novou hmotu jedením, pitím a dokonce i dýcháním. Každý den z těla vylučujeme nějakou hmotu. Tělo se neustále mění na molekulární úrovni. Slyšel jsem kalkulaci, která říká, že po každých sedmi letech není kousek hmoty ve vašem těle stejný. Kdo může říci, že nevěří v reinkarnaci?

Co slovo *reinkarnace* doslova znamená? *Karna* znamená maso. V některých latinských jazycích je dokonce slovo pro maso *karna*. *Re* znamená znovu. Reinkarnace znamená „přemasování“. Jestli chceme být doslovní, tak toto je význam. Nikdo nemůže popřít, že to se v tomto životě odehrává. Reinkarnujeme v tomto jednom životě. Nedá se tomu vyhnout. Můžete samozřejmě říci: „Nevěřím, že po smrti bude nějaká reinkarnace.“ Ale alespoň musíte přiznat, že v tomto životě je reinkarnace. Když přiznáte, že to probíhá v tomto životě, tak proč ne v dalším životě, proč by to mělo přestat? Můžete říci: „Já si nevzpomínám na svůj minulý život. Ani si nevzpomínám, jak jsem byl v lůně své matky.“ Tento argument „pamatování si“ není moc silný.

Podle védských textů je duše věčná, proto bychom se měli snažit vyhnout se smrti a stárí a měli bychom chtít žít věčně. Je přirozené pro duši chtít poznání. Proto chodíme do školy, čteme noviny a posloucháme zprávy. Ale to poznání už je tam, je vevnitř, ale je zakryté. A blaženost, štěstí, uspokojení, každý hledá štěstí v životě. Snaží se ho získat různými metodami. Někteří lidé pijí alkohol, používají drogy a někteří mají sex, mají různé způsoby jak vydolovat štěstí zevnitř. Ale existuje přirozený způsob, kdy to štěstí jenom vytéká spolu s transcendentálním poznáním a spolu s realizací věčného já. Tento přirozený tok je vytvářen duchovním zvukem a máme k tomu velice přímý důkaz. To není nic esoterického. To co jsme dělali před chvílí v Praze a teď tady, zpívání Hare Kṛṣṇa *mahā-mantra*.

Nejprve vysvětlím, co *mantra* znamená. *Mantra* se skládá ze dvou slov. *Man* znamená vědomí a *tra* je zkráceninou slova *trajate*, což znamená osvobodit. *Mantra* je zvláštní druh zvuku, který osvobodí vědomí od iluze. A co je iluze? Iluze je myslět si, že jsem toto tělo. To je celý náš problém. Jsme duše a jako taková jsme věční, plní poznání a blaženosti. To je realita. Ale díky iluzi se ztotožňujeme s materiálním tělem a materiální tělo není věčné, ani není plné poznání, je spíše plné nevědomosti a určitě není plné blaženosti, protože stárne, onemocní a nakonec zemře. To je naše chyba. Tuto chybu můžeme napravit *mantrou*. Tím, že naladíme své vědomí na duchovní zvuk. *Mahā* znamená velká, Hare Kṛṣṇa *mahā-mantra* je velice slavná *mantra*. Je popsána ve velice dávném textu, který se nazývá *Kali Santarana Upaniṣad*. V této *Upaniṣadě* je Hare Kṛṣṇa mantra zapsána. Hare Kṛṣṇa, Hare Kṛṣṇa, Kṛṣṇa Kṛṣṇa, Hare Hare / Hare Rāma, Hare Rāma, Rāma Rāma, Hare Hare.

Tento verš pokračuje a vysvětluje, že v šestnácti slabikách je ukrytý význam celého védského poznání. V českém jazyce máme slovo věda – znamená to samé – poznání. Ale toto je duchovní poznání. V Indii je mnoho dávných textů, které se nazývají védské. Často se setkávám s názorem, že védská literatura je tak rozsáhlá, že ta klasická západní literatura vypadá velice malá. Jenom proto, že toto poznání je dávné neznamená, že se nehodí do dnešní doby. Možná jste slyšeli o tom, že nukleární fyzikové jako Heisenberg z Německa, studovali *Upanišady*, ze kterých získávali pojetí o struktuře hmoty, atomu a podobně. Když v Americe pokusně explodovala první atomová bomba, tak americký vědec Oppenheimer citoval sanskrtský verš z *Bhagavad-gīty*. Nechci abyste jenom nad tím byli užaslí, ale chci tím říct, že dávné texty přicházející z Indie jsou aktuální i nyní. Vedy jsou velká encyklopedie dávného poznání.

Jak mohou vstoupit do tohoto dávného poznání ti z nás, kteří vyrostli v této západní civilizaci? Nebudeme se teď učit sanskr. Jenom naučit se sanskrtr trvá dvanáct let. Potom bychom museli jet do Indie a posbírat tam védská písmena, která jsou v různých chrámech. My to nemusíme dělat, protože jak jsem říkal, celé védské poznání je zahrnuto v těchto šestnácti slabikách Hare Kṛṣṇa *mahā-mantry*. Hare Kṛṣṇa *mahā-mantra* je jako nějaký vzoreček, který je velice jednoduše vysvětlitelný, ale obsahuje hluboký význam. Každý zná Einsteinův vzorec, že $E=mc^2$. Je to jenom pět symbolů, ale má to v sobě tolik významů. Bylo napsáno mnoho knih vysvětlujících tento jednoduchý vzorec. Hare Kṛṣṇa je něco podobného. Je to jenom šestnáct slabik, je velice jednoduché je vyslovit, ale existuje mnoho a mnoho knih, které to vysvětlují. To je fakt. Jako *Śrīmad Bhāgavatam*, *Caitanya-caritāmṛta*, *Bhagavad-gītā*. Máme knihy. O této *mantrě* se můžeme dozvědět víc čtením těchto knih. Ale když jí budeme zpívat, můžeme přímo zakusit tuto *mantru*. To je proces poznání, který nás přivádí nad úroveň smyslového vnímání a mentální spekulace, na transcendentální úroveň vědomí, kde osoba přímo zakouší sama sebe jako plnou věčnosti, poznání a blaženosti. A to je to, co každý chce. Je to velice jednoduchá metoda k dosažení toho, co chceme.

V našem hnutí zveřejňujeme tuto *mantru*, dáváme jí každému zadarmo, nedržíme si jí v tajnosti a nevybíráme za ní peníze. Jenom každého zveme, aby přijal tuto *mantru* a zpíval jí. Jestliže přijmeme tuto *mantru* a zpíváme jí s vážností tak to je *yogový* proces. To znamená, že tu musí být nějaká disciplína, když zpíváme podle *yogy*, která provází zpívání. Tak můžeme velice rychle zakusit *mantra-siddhi* neboli dokonalost. Tou dokonalostí je to, co nazýváme vědomí Kṛṣṇy.

Všem vám děkuji za vaši laskavou pozornost. Ukončíme dnešní přednášku. Jestli má někdo otázku, tak můžeme jednu nebo dvě zodpovědět.

Otázka: Jestliže určitá osoba má tělesnou schránku s vadou zvuku, jak může zrealizovat transcendentální vibraci *mahā-mantry*?

Odpověď: Vibrace (*śabda*) není jenom slyšitelný zvuk. Znamená to jakákoliv vibrace. Ten zvuk začíná v myšlence. Předtím než něco řekneme, tak doufám, že přemýšlíme. Je dobré nejdříve přemýšlet než něco řekneme. Naše myšlenky jsou také *śabda* neboli vibrace. Když někdo nemůže slyšet Hare Kṛṣṇa *mahā-mantru*, tak jí může myslet. Získá stejný výsledek.

Otázka: Jak je možné nahradit sebelepší jógu oddanou službou Kṛṣṇovi?

Odpověď: Jak už jsem řekl, významem slova *yoga* je „spojit“. Ve skutečnosti existuje jen jeden *yogový* systém, protože je jen jedna věc, se kterou se máme spojit. Všechny *yogové* systémy míří k jednomu, k Absolutnímu, což je ve védských textech známé jako Brahman nebo jako Paramātmā a nakonec jako Bhagavān. To jsou tři podoby Absolutního. Brahman je neosobní jednota, Paramātmā znamená pochopení, že za tímto neosobním světlem je určitý zdroj. Jako nebe je naplněno slunečním světlem, ale to má svůj zdroj – slunce. To je realizace Paramātmā. Nakonec, ta nejvyšší realizace se nazývá Bhagavān. Bhagavān znamená Nejvyšší Osobnost Božství, která je zdrojem Paramātmā (Nadduše) a všepronikajícího Brahmanu. *Yoga* je určena k tomu, aby nás dovedla nakonec k Bhagavānovi skrze Paramātmā a Brahman. Když budeme studovat *Upanišady*, zjistíme, že to je ten konečný cíl. Jedna z *manter* *Īsopanišady* říká: „Prosím Tě, odhrň závoj světla. To světlo neosobní pravdy. Prosím odhrň ho abych mohl vidět *mukha*.“ *Mukha* znamená Tvoji tvář. To je *bhakti*. *Bhakti-yoga* znamená *yoga* oddanosti Bhagavānovi.

Je to přirovnáno k žebříku. Jsou různé příčky. Můžeme začít s *hatha-yogou*, abychom ovládali své smysly a mysl. Viděl jsem mnoho lidí, kteří říkají, že praktikují *hatha-yogu*, ale praktikují vlastně jenom jednu z těch čtyřech částí. Jenom *āsan*. Ale to má další tři části: *yama*, *niyama* a *pranayama*. Neviděl jsem nikoho, kdo by tyto tři části správně praktikoval. Jenom sedí v nějaké *padma-āsaně* ale to není skutečný proces *hatha-yogy*. Nad *hatha-yogou* jsou vyšší stadia, která jsou ještě těžší, jako *pratyahar*, *dharana*, *dhyana*, *samādhi*. *Samādhi* je úroveň, na které dosáhneme Brahmanu a potom můžeme vstoupit také k Paramātmě. Patanjali, který je velkou autoritou tohoto *yogového* systému, naznačuje ve své *Yoga-sutře*, že *yogī*, který došel až takhle daleko, může navázat vztah blaženosti s *Īsvarou*, s Pánem. Naznačuje to *bhakti*. *Yogový* systém je jeden. Opravdu nevím, proč říkáte, že chcete nahradit jeden systém *yogy* za *yogu* oddanosti. To znamená, že nemáte správné pochopení *yogy*. Celá cesta *yogy* je dána Kṛṣṇou v *Bhagavad-gītě*, od počátku až do konce. Zjistíte, že je tam zmínka o všech těchto stádiích.

Otázka: Jak může člověk zlepšit své špatné činy, které udělal, když si je nepamatuje?

Odpověď: Skutečnost, že si nepamatujeme, co jsme dělali v minulém životě, je ve skutečnosti pozhelnání. Kdyby si naše mysl pamatovala všechno, co jsme prožili v minulých stech zrozeních, tak bychom se z toho zbláznili. Smyslem života není odkrývat vzpomínky na minulé životy. To není to, co bychom měli dělat v tomto krátkém životě. To co bychom měli dělat je učit se védskému poznání. Tento velice krátký život má svůj smysl. To, že jsme žili v minulých

životech a spoustu dalších věcí můžeme pochopit očima Ved. Pokud následujeme Vedy, nemusíme si připomínat minulé životy. Nemusíme pracovat na své minulé *karmě*. To dělají ti, kteří nemají učitele, nemají vedení na své cestě. Védským procesem je *śāstra*, což je písmo a *guru*, učitel. *Guru* je jako kapitán naší lodi. Představte si svoje tělo jako loď, jako plachetnici. A kapitán – *guru* – ví, jak zachytit vítr do plachet a jak řídit kormidlo, aby dovedl tu loď bezpečně na druhý břeh. Vítr připomíná naší minulou *karmu*, která se projevuje v našem současném životě. Neznamená to, že bychom měli stát v tom větru naší minulé *karmy* a divit se, kam nás to odnáší. „Co to znamená? Co jsem dělal, že ty větry vanou takto?“ Spíše bychom měli mít duchovního mistra, který zachytí ty větry a pomůže nám tu loď nasměrovat tak, aby přeplula oceán zrození a smrti, abychom dosáhli duchovní strany toho oceánu. Díky své *karmě* máte určité schopnosti. Jako zde vidíte obrázky, jsou to duchovní malby, malby Kṛṣṇy. Umělci, kteří je namalovali, měli malířskou *karmu* z minulého života. Pod vedením Ved a *gurua* můžou tuto *karmu* zaměstnat v *bhakti-yoze*, ve službě Kṛṣṇovi a tak je jejich *karma* tlačí k duchovnímu břehu. Je to mnohem lepší než jenom sedět a přemýšlet: „Co jsem dělal v minulém životě, že mám schopnost malovat?“ To je jenom ztráta času. Spíše by se měli využít ty *karmické* impulsy. Je dobrá *karma* a špatná *karma*, ale musíte mít *gurua*, který vás skrze to povede. Ve vědomí Kṛṣṇy můžeme použít svou dobrou i špatnou *karmu*.

Děkuji vám. Hare Kṛṣṇa